

Zeii Egipteni

In Egipt se obisnuia adorarea diferitelor divinitati, unele sub forma umana, altele cu infatisare animala, altele hibride (om si animal). Chiar si corpurile ceresti putea fi considerate divinitati. O zeitate putea aparea in mai multe forme, manifestandu-se sub mai multe aspecte ale *ba* (elementul care oferea zeilor capacitatea de a avea mai multe infatisari).

Ptah, zeul creator

Ptah e zeul care a creat lumea, de aceea a fost numit Ptah Ta-Tenen, adica zeul care are legatura cu pamantul. Zeul Ptah era reprezentat ca un om cu aspect de mumie. Ptah era venerat si intr-un templu din partea de vest a Tabei, in apropierea localitatii Deir el-Medina. Si Ptah a fost asociat altor divinitati. Zeul a primit aspect de soim si a inceput sa fie asemanat cu zeul mortilor, Sokar. Asa a fost creat zeul Ptah-Sokar. Incepand cu perioada Noului Regat a fost asemanat cu Osiris si asa a devenit zeul Ptah-Sokar-Osiris. Osiris, judecatorul mortilor

Osiris, judecatorul mortilor

Osiris a fost declarat zeu al imperiului mortilor. Cultul sau a fost raspandit in Noul Regat, perioada in care a devenit divinitatea principala a panteonului. Deoarece se crede ca Osiris a avut un trecut regal, el este infatisat cu un sceptru heqat si cu bici. Sanctuarul sau principal se gasea in Abydos, in Egiptul de Sus. Osiris fiind judecatorul mortilor, conducea judecata sufletului, petrecuta in Sala celor Doua Adeveruri

Isis, mama tuturor zeilor

Isis era sora si sotia lui Osiris. Ea era adorata ca divinitate principala. Intr-o localitate din Delta, Behbeit el-Hagar se gasea primul templu dedicat ei. Isis era fiica lui Geb si Nut. Incepand cu Noul Regat, Isis aparea reprezentata cu coarne de vaca si disc solar. Lui Isis i se mai spune si „marea vrajitoare”, deoarece aceasta putere i-a fost data de Ra, cand i-a spus numele ei secret. Numele egiptean al lui Isis era Aset, care inseamna „tron”,

Horus, protectorul faraonului

Horus era copilul lui Isis si al lui Osiris. Recunoscut ca zeu suprem, acesta a fost considerat „Marele Zeu”,. Pentru egipteni faraonul era Horus, soimul ceresc al carui ochi reprezentau soarele si luna. Horus era reprezentat cu cap de soim. Egipteni venerau soimi pentru maiestruozitatea, forta si capacitatea de a zbura la mari inaltimi. Fiii lui Horus erau : Amset, Duamutef, Hapi si Gebhsenuf. Acestia protejau vasele canopice. Vasele canopice erau recipientele care contineau organele interne ale mumilor. Ficatul era depus intr-un vas cu capacul in forma de cap de om, acesta fiind Amset. Un vas in forma de sacal adapostea stomacul, acesta era Duamutef. Capul de babuin era capacul in care se pastrau

plamanii, acesta era Hapi. Un cas cu cap de soim pastra intestinele, acesta era Gebhsenuf.

Ra si Aton,puterea soarelui

La inceputul dinastiei a II-a Ra a fost adorat ca zeul soare. Aton inseamna „discul solar,,. Akhenaton a vrut ca acesta sa fie unicul zeu caruia sa i se officieze un cult. In fiecare noapte Ra facea o calatorie nocturna a Soarelui,traversand 12 porti. Cele doisprezece porti erau asimilate cu cele 12 ore din noapte. Cand Ra trecea de a doisprezecea poarta soarele rasarea din nou pe cer. Apofis era sarpele gigantic trimis de Seth,zeul distrugerii,ca sa-l impiedece pe Ra sa treaca de a doisprezecea poarta.

Maat,ordinea cosmica

Considerata fiica lui Ra,zeul Soare, Maat aparea in spatele tatalui sau in barca ce ii purta in fiecare noapte in lumea de dincolo. Fiind personificarea justitiei si responsabila ordinii din Univers, Maat a fost considerata protectoarea judecatorilor. Pentru a fi in stare sa-si exercite datoria in mod dem judecatorii purtau la gat o amuleta a acestei divinitati.

Thot,scribul zeilor

Thot era zeul scrieri,al limbi si stapanul cuvintelor divine. In general el era simbolul intelepciunii. Thot era reprezentat sub forma unui babuin sau ibis. Lui Thot i-a fost atribuita ca sora zeita Sesat, „stapana cartilor,,. Se considera ca Thot, zeul masurii,era legat de pasarea ibis datorita lungilor salturi care masurau patru palme.

Hathor, zeita feminitatii

Hathor era o zeita celesta :numele sau Hwt-Hr inseamna „Casa lui Horus,,. Conform unui mit, ea s-a nascut in acelasi moment in care Ra a devenit zeul Soare. Hathor era reprezentata sezand laga Ra in barca solara. Ea era si protectoarea dragostei, a muzicii si a dansului, fiind venerata de artisti. Templele dedicate lui Hathor prezinta o particularitate : capitelurile cu capul zeitei cu urechi de vaca,animalul sau sacru. Sunt deci considerate „capiteluri hathorice’’, pe care le gasim in temple ca Deir el-Bahri si Abu Simbel.

Anubis, pazitorul necropolelor

Lumea mortilor, atat de importanta pentru egipteni,se gasea sub protectia lui Anubis. Acesta era reprezentat sub forma unui om cu cap de sacal, acesta find animalul lui sacru. Ca protector al necropolelor, zeul aparea si pe sigiliile care inchideau portile mormantului. Tot legat de taramul mortilor e si rolul lui Anubis din timpul cantariri sufletului. Zeul conducea ritualul in Sala celor Doua Adevaruri. Aici trebuia sa cantareasca sufletul si da vada daca e la fel de usor ca statuia- imagine a zeitei Maat. Langa Anubis aparea si Thot care il asista, notand rezultatul cantaririi.

Sobek, zeul crocodil

Crocodilii sunt importanti pentru egipteni. Inca din timpurile stravechi le-a fost asociat acestor animale zeul Sobek. El este infatisat cu corp de om, cap de crocodil si coroana cu coarne rasucite, pene si uraeus. Conform unor legende, era creatorul lumii, iesit din apele haosului sau Nun. Fiind crocodil el era un zeu pozitiv dar si negativ. In textele sarcofagelor crocodilul apare ca demon a lumii de apoi, care trebuia distrus.

Bastet, zeita pisica

Bastet era protectoarea familiei. Ea era considerata si zeita a lunii. In templul lui Bastet erau crescute pisici, sacrificate si apoi mumificate.

Sakhmet, zeita leoaica

Sakhmet era reprezentata cu un disc solar si un uraeus, in forma unei leoaice sau unei femei cu cap de leoaica. Era supranumit si „cea puternica,, dar in realitate acest atribut ii revenea lui Hathor care, conform legendei cand oamenii conspirau impotriva lui Ra se transforma in Sakhmet, pentru ai distruge. Sakhmet simboliza flacarile solare. Functia ei era de a distruge dusmanii zeului Ra.

Seth, dezordinea

Seth era zeul negativ al egiptului. Dupa o legenda se spune ca Seth a fost aruncat in adancurile lumii de dincolo de catre Horus cand Seth a pierdut o batalie. Deacea in fiecare noapte il trimite pe Apofis sa-l impiedice pe Ra sa termine calatoria nocturna a Soarelui. Pentru ca daca soarele nu straluceste pe cer, Seth poate iesi la suprafata.